

דף עח

קלד. המוכר את החמור — מה נכלל במכירתו?

לת"ק (והלכה כמותו) — לא מכר את כליו. ולנחום המדי — מכר כליו. ור' יהודה חילק בדבר; אם אמר 'חמורך זה' — קנה כלים שעליו, ואם אמר 'חמורך הוא' (כשואל ואומר, אם הוא חמורך — מכרה לי) — לא קנאם. והעמיד עולא את המחלוקת בכלי משא (שק, דיסקיא וכד'), אבל בכלי רכיבה (אוכף, מרדעת וכו') — דברי הכל מכורין.

ונסתפקו בגמרא, ולא פשוט, אם הגידון המדובר הוא דוקא כשהכלים נמצאים על החמור בשעת המכירה, אבל אם אינם עליו — לכל הדעות לא קנה (ונחלקו ראשונים אם אפילו בכלי רכיבה הדין כן), או שמא מחלוקת התנאים כשאינן עליו, אבל בעודתן עליו — לכו"ע קנה. (וכן ניתן להסתפק שמא בין בוז בין בוז מחלוקת. תוס'). (להלכה, כיון שנשאר הדבר בספק — המע"ה, ואינו מכור. וי"א שמועילה תפישת הקונה. ואולם כלי רכיבה — קנה — י"א בשעורן עליו וי"א אף בשאינם עליו).

גם אם אמר 'חמור וכליו', לא מכר כלי משא לדעת חכמים, אלא אם אמר 'היא וכל מה שעליה' (או 'שראוי להיות עליה').

כשאמר 'חמור מניקה' — מכר גם את הסיח. (ואם אין סיח, נראה דלא הוי מקח טעות. חו"ב).

דף עט

קלה. א. הקדיש בור או שובך ריקנים, ואח"כ נתמלא הבור במים והשובך ביונים — האם יש דין מעילה במים וביונים?

ב. הקדיש אילן או שדה — והצמיחו פירות — האם יש מעילה בפירות?

ג. הקדיש בור או שובך, והיו מלאים באותה שעה — האם המים והיונים כלולים בהקדש?

א. לדעת ר' יהודה ור' יוסי (כדברי רבי) ות"ק דרשב"א — אין מעילה במה שבתוכם (וכ"פ הרמב"ם — מעילה הו), לפי שאין אדם מקנה דשלב"ע, ולא חל הקדשו על העתיד לבוא, (ואין קנין 'חצר' להקדש, או עכ"פ אין מעילה בדבר שלא הוקדש בפה אלא נרכש להקדש ע"י 'חצר'. ע' בראשונים). וראבר"ש סובר שמועלין, לפי שסובר כר"מ שאדם מקנה, או מקדיש, דשלב"ע. ואולם העמידו דבריו רק באופן ש'עבידי דאתו' המים לבור והיונים לשובך. (ולר"י, צריך שיהיו עשויים לבוא לרשותו, שיזכה בהם, ורק באופן זה שייך להקדישם עתה).

ב. נחלקו ר' יהודה ור' יוסי האם יש מעילה בגידולי הקדש אם לא, והלכה כר' יוסי שיש מעילה בגידולין. (כן הורה רבי, וכן רבה. ערשב"ם; רמב"ם שם).

ג. לפי סתם משנתנו, שהמוכר בור — מכר מימיו, כל שכן בהקדש. וזוהי דעת ר' נתן בברייתא. ואולם לדעת ת"ק דר' נתן שלא מכר את מימיו, לפי דעת ראבר"ש המשוה דין הקדש לדין הדיוט לענין 'עין רעה' — לא חל ההקדש על המים והיונים. (נחלקו הראשונים אם הלכה כסתם משנתנו, או כיון שהעמדנוה כ'חידאה', אין הלכה כן. וכן נחלקו אם ר' נתן נחלק רק על בור או גם על שובך. וע"ע שו"ת רדב"ז ח"ה אלה תקנו).

דף פ

קלו. מה דין הדבש לענין קבלת טומאה, כאשר הוא בכורתו וכאשר זב ממנה?

לר' אליעזר, דבש בכורתו נידון כמחובר ואינו מקבל טומאה כל עוד הוא שם, לפי שהוא כמחובר לקרקע. ואם זב מן הכורות — אם זב למקום שעדיין הוא ראוי למאכל — מקבל טומאה כמשקה (ולא טומאת אוכלין, לפי שהוא מופרד מן השעוה. ראשונים).

חישב עליו לאכילה — מטמא טומאת אוכלין. תוספתא. (ונפ"מ לענין שיעור טומאתו — ברביעית או בכביצה). ואם זב למקום שאינו ראוי (כגון ע"ג קסמין דגים. ונחלקו אמוראים אם זב ע"ג כלי מאוס) — אינו מקבל טומאה. לחכמים, (והלכה כמותם), דבש בכורתו מקבל טומאת אוכלין (לפי שהוא עדיין מעורב עם השעוה, לכך אינו נידון כמשקה. ראשונים). — כן אמר רב כהנא והביאו ברייתא לסייעו. (ואולם אין הדבר מוסכם — ע' חזו"א סוף עוקצין).

חישב עליו למאכל הדבורים — לרשב"ם, אינו מק"ט. ולתוס' — מק"ט. (והר"ן פרש שאף הרשב"ם לא אמר אלא כשחישב קודם ליצירת הדבש).

זב מכוורתו — בין למקום הראוי בין למקום שאינו ראוי (כל שלא נפסל מאכילת כלב) — מק"ט כמשקין. ואולם שתי החלות (החיצונות) המיועדות למאכל הדבורים — אינן מק"ט, בין בכורות בין כשזב, חישב עליהן לאכילה — מטמא טומאת אוכלין. למשקין — מטמא טומאת משקין.

(יש סוברים שכל שעדיין לא נטמא, אפילו לא נפסל אלא מאכילת אדם ועדיין הוא ראוי לאכילת כלב — אינו מקבל טומאה. ע' רמב"ם; יד רמה ובמפרשים).

דף פא

קלו. מה דין הבאת ביכורים במקרים הבאים:

- א. בלוקח פירות מן השוק.
- ב. קנה אילן אחד בתוך שדה חברו.
- ג. קנה שני אילנות בתוך שדה חברו.
- ד. קנה שלשה אילנות בתוך שדה חברו.
- ה. פירות המסופקים בחיוב ביכורים.
- ו. בצרן, ושגרן ביד שליח לירושלים; בצרן שליח וברוך עלייתו לירושלים, מת (השליח).
- ז. בצרן שליח והביאם השליח לירושלים.

א. אינו מביא ביכורים, — 'מארצך' / 'אדמתך'. (לדעת שמואל אליבא דר"מ — מביא וקורא (ועריטב"א). והשיבו על דבריו)

ב. לחכמים — אינו מביא ביכורים כלל, לפי שאין לו קרקע. (כן משמע מסוגיתנו ומפורש בירושלמי. וכ"פ הרמב"ם).

ולר' מאיר — מביא ואינו קורא, שלדעתו הדבר בספק אם קנה קרקע אם לאו. וע' בסמוך, סדר הבאת הביכורים בספק.

ג. לחכמים — מביא ואינו קורא, שספק אם קנה קרקע. (וראה להלן כיצד הוא עושה). ולר"מ — מביא וקורא, שלדעתו קנה קרקע. (הלכה כחכמים).

ד. מביא וקורא.

ה. מבואר בגמרא (בקונה ב' אילנות לחכמים, או אילן אחד לר"מ), שחייב להקדישם מתחילה לבדק הבית, (מפני שהם ספק חולין ואין מביאים חולין לעזרה). ולאחר הנחתם לפני המזבח ותנופתם — פודה אותם, ומפריש מהם תרומות ומעשרות, מפני שהם ספק חולין, ונותן המעשרות לכהן, (או יפריש עליהם מעשר ממקום אחר בתנאי.

וכצ"ל לר' מאיר. עתוס'), והכהן אוכל הפירות. ואינו מביאם בעצמו לבית המקדש אלא משגרם ביד שליח, כדי

שלא תעכב אותם הקריאה, שכל שאינו ראוי לקריאה מפני הספק — הקריאה מעכבת בו.